

ПОСЛОВНО
УДРУЖЕЊЕ
КАБЛОВСКИХ
ОПЕРАТОРА
СРБИЈЕ

11070 Београд

Датум: 5.02.2014. године

Република Србија
ЗАВОД ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНУ СВОЈИНУ
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 13 FEB 2014			
Орг.јед.	Број	Прилог	Вреднос.
	2014/F02		

ЗАВОД ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНУ СВОЈИНУ

Кнегиње Љубице 5

11000 Београд

ПРЕДМЕТ: Позив на изјашњење о предлогу Тарифе ОФА

Веза: Ваш број 2014/316

У вези захтева за изјашњење на Тарифу ОФА истичемо следеће:

Закон о ауторском и сродним правима у члану 2. Прописује да је ауторско дело оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине.

Даље Закон набраја да се ауторским дело између осталог сматрају под тачком „9) планови, скице, макете и фотографије“

Истим чланом су под ауторским делима набројана и дела ликовне уметности (слике, цртежи, скице, графике, скулптуре и др.) као и дела архитектуре, примењене уметности и индустријског обликовања.

Дакле Закон прописује повећи број дела која се најшире могу назвати визуелна дела. Да ли емитери емитују а кабловски дистрибутери реемитују дела ликовне уметности, архитектуре, примењене уметности, планове, скице, макете као и фотографије? Ако то и раде у којој мери? Да ли постоји стварно извршена анализа од стране независног тела у погледу стварног присуства у емитованим програмима дела која су предмет заштите ОФА?

ПУКОС

Пословно удружење кабловских оператора Србије

Милентија Поповића 9 | 11 000 Београд | Телефон: 064 808 35 00 | E-mail: office@pukos.rs

I – Као прво сматрамо да је спорно право ОФА да уопште наплаћује било какву накнаду. Наиме, члан 29. Став 2 Закона о ауторском и сродним правима предвиђа да у случају кабловског реемитовања ауторских дела, право аутора остварује се само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права

Наредни став истаг члана прописује следеће „Одредба става 2. овог члана не примењује се у случају кабловског реемитовања ако се ради о властитим емисијама организација за радиодифузију, независно од тога да ли су то изворна права радиодифузних организација или права која су на њих пренели други носиоци права“

Оператори користе оне фотографије код којих су имовинска права аутора фотографија претходно регулисана уступањем истих емитеру. Сходно томе сматрамо да је право аутора фотографија на накнаду, сходно ставу 3. Члана 29. исцрпено преносом имовинских права на радиодифузну организацију, па у том смислу ова колективана организација нема право на било какву ауторску накнаду па је самим тим и било каква даља расправа о висини тарифе непотребна.

II- И поред јасно изнетог става у претходном поглављу I којим смо оспорили правни основ за доношење тарифе, питање од кога треба поћи јесте заступљеност фотографија у програмима. Без тога је немогуће одредити Тарифу. Где имамо фотографије које су предмет заштите? У филмским каналима, музичким програмима, уживо емисијама, да не наводимо све програме које оператори реемитују. Сматрамо да треба поћи од тога где се јављују фотографије у просечних 80 програма који оператори дистрибуирају у основном пакету или у 150-200 програма у дигиталној понуди. Оператори нису анализирали заступљеност фотографија у реемитованим емисијама али наша оцена је да је заступљеност фотографија маргинална.

III- Следећи изнети доказ који је ОФА доставила, а односи се на тарифу БИЛД-КУСНТ организације за остваривање колективних права аутора лепих уметности, такође не стоји јер предлагач тарифе није пружио доказ која ауторска дела штити ова организација. Из самог назива се може закључити да штити ауторска дела ликовне

ПУКОС

Пословно удружење кабловских оператора Србије

Милентија Поповића 9 | 11 000 Београд | Телефон: 064 808 35 00 | E-mail: office@pukos.rs

уметности, архитектуре, примењене уметности, индустријског обликовања, планове, скице, макете као и фотографије. Ако БИЛД-КУСНТ између осталих остварује колективну заштиту и аутора фотографије, онда проста примена њихове тарифе је неодговарајућа. Јер поред аутора фотографија постоје и други аутори па би било јако интересантно прибавити споразум о расподели овако прибављене накнаде.

Међутим све и да се прибави споразум о расподели, и да се примене принципи и износи и тарифе БИЛД-КУСНТ организације, таква тарифа би била незаконита.

Члан 170. Закона прописује да Тарифа мора да буде примерена врсти и начину искоришћавања ауторског дела, односно предмета сродног права.

Исти члан прописује и да се приликом одређивања тарифе узимају у обзир тарифе колективних организација држава чији је бруто друштвени производ приближне вредности бруто друштвеном производу Републике Србије.

Било би сјајно када би БДП Немачке био приближан бруто друштвеном производу Србије. Али није.

Закључујемо да предлагач тарифе није образложио и јасно дефинисао заступљеност фотографских ауторских дела у реемитованим програмима, а након тога је применио искуство БИЛД-КУСНТ организације за остваривање колективних права аутора лепих уметности, где су фотографска дела само једна о дела заједно са другим ауторским делима лепих уметности. И на крају примена искуства БИЛД-КУСНТ организације за израду тарифе је незаконито.

IV- Даље, дефинисање накнаде за кабловско реемитовање фотографских дела из члана 4 предлога Тарифе је такође незаконито. Наиме члан 170 Закона прописује да ако је искоришћавање предмета заштите нужно за обављање делатности корисника (у случају емитовања или концертних коришћења предмета заштите и сл.) тарифа се одређује по правилу у процентуалном износу од прихода који корисник остварује обављајући делатност у оквиру које искоришћава предмете заштите. Тај износ мора да буде у сразмери са значајем који за приходе корисника има искоришћавање предмета заштите са репертоара организације.

Нити су фотографска дела нужна за обављање делатности корисника нити је предложен износ од 0,5% у сразмери са значајем који на приходе корисника има искоришћавање предмета заштите.

ПУКОС

Пословно удружење кабловских оператора Србије

Милентија Поповића 9 | 11 000 Београд | Телефон: 064 808 35 00 | E-mail: office@pukos.rs

Приход у било ком проценту од износа рачуна је такође бесмислено, јер рачун пре свега садржи ПДВ. Даље, износ из рачуна по одбитку ПДВ, је нето приход. Тај нето приход, са становишта трошка се састоји од трошка одржавања електронске комуникационе мреже (зараде, опрема, закуп инфраструктуре, развој идр) и трошкови за ауторска и сродна права. Према нашим анализама трошак за ауторска и сродна права учествује са око 50% у укупним трошковима, што у динарима износи око 400 динара. Дакле то може бити основица за обрачун накнаде за ауторска и сродна права према колективним организацијама. Јер тај трошак практично представља и приход оператора од дистрибуције медијских садржаја па самим тим и основицу за обрачун накнаде за искоришћавање ауторских и сродних права.

Пажљиво читајући предлог тарифе дошли смо до закључка, да је ОФА више водила рачуна о томе колико јој пара треба на годишњем нивоу, него о одредбама члана 170. Закона о ауторском и сродним правима.

Водећи се том идејом, у члану 5. Тарифе је предвиђено да уколико раст цена на мало буде већи од 5% у току једног месеца накнада ће се одредити изменама и допунама тарифног споразума. То је економски неодрживо. Јер ако се тарифа формира у проценту од прихода, онда раст цена на мало нема никаквог утицаја на тарифу. Приход оператора зависи од тржишта. Уколико су тржишни услови такви да је могуће повећати претплату, оператор ће то и урадити, ако не, можда ће бити принуђен чак и да смањи цену. Ако би раст цена на мало био 10%, а примера ради оператор повећа претплату за 3%, шта се догађа у том случају. Одговор је једноставан, оператор ће део својих прихода од 7% прелити у приходе колективне организације. Неодрживо!

На основу изнетог сматрамо да Завод треба да утврди не постојање правног основа за наплату ауторске накнаде, обзиром на одредбе става 3. члана 29 Закона и одбаци овај предлог Тарифе.

Уколико из било ког разлога Завод сматра да постоји правни основ за наплату накнаде, треба да упозори ОФА да се мора држати Закона приликом предлагања Тарифе, те сагласно томе, да достави нови предлог који ће бити законит, а не само списак жеља.

На предлог Тарифе дефинисане у складу са законом ПУКОС ће се изјаснити.

Као помоћ, предлагача тарифе упућујемо на искуство из Румуније где накнада за ауторска дела визуелних уметности износи 0,03%. Извор <http://www.upfr.ro/?page=p&id=230>

ПУКОС

Пословно удружење кабловских оператора Србије

Милентија Поповића 9 | 11 000 Београд | Телефон: 064 808 35 00 | E-mail: office@pukos.rs

Подсећамо да су дела визуелне уметности: дела ликовне уметности, архитектуре, примењене уметности, индустријског обликовања, планове, скице, макете као и фотографије.

Дакле, искуство постоји у земљи која има сличан, односно мало већи БДП у односу на Србију, само је потребно одредити учешће аутора фотографија у укупној накнади за дела визуелних уметности.

При томе треба поћи од чињенице да Србија има просек БДП по глави становника у 2012 години који је 35% просека 28 чланица ЕУ

(извор:<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&rcode=tec00114>, док је просек у Румунији 49% БДП по глави становника ЕУ 28, па и о томе треба водити рачуна и умањити проценат накнаде за 10%, што би износило 0,027% од горе дефинисаног прихода од дистрибуције медијских садржаја и то за сва дела визуелних уметности.

Како смо горе утврдили да постоји 8 врста визуелне уметности: 1.дела ликовне уметности, 2.архитектуре, 3.примењене уметности, 4.индустријског обликовања, 5. планова, 6.скице, 7.макете као и 8.фотографије закључујемо да би ауторска накнада за искоришћавања ауторских дела фотографа требала да износи 1/8 од 0,027% односно 0,003375% од дефинисаног прихода.

На крају наглашавамо став ПУКОС-а, али и осталих оператора Телеком Србија, ПТТ КДС, СББ, а то је да износ накнаде за ауторска и сродна права према свим колективним организацијама (које постоје и које ће тек настати) не може да буде већи од 2-3% од прихода по основу дистрибуције медијских садржаја.

С поштовањем

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Андреја Беднарик

